

OBEC VELKÉ DRŽKOVCE
956 54 Velké Držkovce, 212

Obecné zastupitelstvo obce Velké Držkovce

Stanovisko

Hlavného kontrolóra obce k Návrhu rozpočtu

Obce Velké Držkovce na rok 2025

s výhl'adom na roky 2026 - 2027

Predkladateľ:

Ing. Dagmar Brigantová
hlavný kontrolór obce

Návrh na uznesenie:

Obecné zastupitelstvo
vo Veľkých Držkovciach

berie na vedomie

stanovisko hlavného kontrolóra
obce k návrhu rozpočtu na rok 2025

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu obce na rok 2025 s výhľadom na roky 2026 – 2027.

Stanovisko k návrhu rozpočtu Obce Veľké Držkovce

predkladá

hlavný kontrolór Obecnému zastupiteľstvu v súlade s § 18f ods. 1. písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení pred jeho prerokovaním a schválením v obecnom zastupiteľstve. Stanovisko je spracované v nadväznosti na ďalšie súvisiace právne predpisy v platnom znení a to najmä:

- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý v § 4 ods. 4 ukladá povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu.
- Zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov, ktorý vymedzuje pravidlá rozpočtovej zodpovednosti, ktoré musí obec pri zostavovaní rozpočtu dodržiavať, podľa čl. 9 ods. 1.
- Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- Opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.
- Výnos MF SR číslo MF/010302/2018-411 príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy.
- Zákon o štátnom rozpočte na rok 2025, schválený vládou SR dňa 15.10.2024.
- Zákon NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení novely z 30.10.2024.
- Usmernenie Ministerstva školstva výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky k financovaniu materských škôl od 1. 1. 2025.

A / Základná charakteristika návrhu rozpočtu obce Veľké Držkovce

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného rozpočtu na roky 2025 -2027 (ďalej len „návrh rozpočtu“), ktorý bol zverejnený na úradnej

tabuli obce a na elektronickej úradnej tabuli dňa 27. 11. 2024. Posudzovala som zákonnosť ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Legislatívnym východiskom zostavenia rozpočtu je Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Podľa § 4 „zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“ rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacich na území obce, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území, vyplývajúce pre právnické a fyzické osoby zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecných záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Podľa § 29 ods. 1. „zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“ viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtované roky.

„Návrh rozpočtu“ je zostavený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Rozpočet je rozpočtovaný na rok 2025 je po jeho schválení obecným zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva roky sú orientačné.

B / Východiská tvorby návrhu rozpočtu

„Návrh rozpočtu“ obce na rok 2025 je spracovaný v súlade s ustanoveniami §4 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a v zmysle opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy. „Návrh rozpočtu“ je spracovaný v súlade s „ Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej samosprávy na roky 2025 až 2027 vydanou MF SR pod číslom MF/008193/2023-411 na úrovni miestnej a regionálnej samosprávy. Je vypracovaný na trojročné obdobie.

Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov podľa novely v ustanovení §10 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z. z. ukladá povinnosť pri zostavovaní rozpočtu postupovať podľa osobitného predpisu a zostaviť rozpočet najmenej na tri rozpočtované roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je:

- schválený rozpočet na bežný rozpočtovaný rok,
- údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtovaného roka,
- údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtované roky.

Návrh štátneho rozpočtu na rok 2025 k termínu k termínu spracovania rozpočtu obce je spracovaný a bol schválený vládou Slovenskej republiky dňa 15. 10. 2024. Dňa 3. 12. 2024 bol schválený Národnou radou Slovenskej republiky. V snahe predísť stavu hospodárenia obce v roku 2025 rozpočtovom provizóriu, je spracovaný „návrh rozpočtu“ a zostavený z potrebných finančných zdrojov z návrhu zákona o štátnom rozpočte a príslušných vykonávacích predpisov.

V predpokladaných príjmoch „návrh rozpočtu“ na rok 2025 vychádza z princípov tvorby rozpočtov v predchádzajúcich obdobiach a z posúdenia reálneho vývoja rozpočtového hospodárenia verejnej správy v roku 2024.

Dňa 30. októbra 2024 bola v Národnej rade Slovenskej republiky schválená novela Zákona NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela zákona“). „Novela zákona“ umožní prechod doterajšieho financovania materských škôl (ďalej len z výnosu dane z príjmu fyzických osôb „DPFO“) na financovanie zo štátneho rozpočtu z rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky („ďalej len „ministerstvo“). Od 1. januára 2025 budú zo štátneho rozpočtu financované materské školy normatívnym spôsobom rovnako, ako sú v súčasnosti financované základné a stredné školy.

Financovanie materských škôl zo štátneho rozpočtu bude prebiehať tak, že na začiatku roka bude zriaďovateľom materských škôl pridelená regionálnymi úradmi školskej správy (ďalej len „RÚŠS“) záloha na normatívne financovanie materských škôl, ktorú bude možné použiť len na osobné a prevádzkové náklady materskej školy, ktoré sú nákladmi v roku 2025.

Začiatkom februára 2025 bude urobený normatívny rozpis finančných prostriedkov za jednotlivé materské školy a zriaďovateľom na celý rok 2025, ktorý bude zverejnený na webovom sídlo „ministerstva“.

Následne „RÚŠS“ budú mesačne poskytovať zriaďovateľom škôl normatívne finančné prostriedky pre materské školy tak, že v nich zohľadnia poskytnutú zálohu za mesiac január, prípadne február.

C / Bežné príjmy a bežné výdavky „návrhu rozpočtu“

„Návrh rozpočtu“ na rok 2025 spĺňa hlavnú podmienku zostavenia rozpočtu stanovenú v § 10 ods. 7 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to povinné zostavenie bežného rozpočtu ako vyrovnaného, alebo prebytkového.

• Bežné príjmy pre rok 2025 – návrh	343 624,00€
• Bežné výdavky pre rok 2025 – návrh	343 624,00€
• Rozpočet – príjmy celkom	395 406,00€
• Rozpočet – výdavky celkom	395 406,00€

Príjmová časť – v „návrhu rozpočtu“ sa uvažuje s vyšším rozpočtom bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu na rok 2024, ktoré boli schválené vo 372 517,00€.

V „návrhu rozpočtu“ sa očakáva zvýšenie bežných príjmov v minimálnej miere, pričom pri grantoch a transferoch sa očakáva zvýšenie oproti roku 2024 z dôvodov zmeny financovania materských škôl, u nedaňových príjmov zostavovanie rozpočtu nepočíta s ich

rastom oproti roku 2024.

	plán 2025	plán 2026	plán 2027
Daňové príjmy	257 569,00	281 157,00	292 522,00
Nedaňové príjmy	13 190,00	13 190,00	13 190,00
Granty a transfery	65 435,00	75 440,00	75 440,00

Podstatnú časť návrhu bežných príjmov obce aj naďalej tvoria podiely na daniach v správe štátu a to podiel dane z príjmov fyzických osôb. Pre rok 2025 je predpokladaný vo výške 195 549,00€ pričom je znížený oproti roku 2024 o 47 451,00€. Zníženie je spôsobené novou úpravou rodičovského dôchodku, ktoré pôvodne mali byť príjmami miest a obcí. V celoštátnom meradle je tento výpadok vo výške cca 100 mil. €.

Podiel výšky sa odvíja od objemu vybranej dane z príjmov fyzických osôb, prerozdeľovanej na obce podľa kritérií v zmysle nariadenia vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy. Predpokladaná situácia a vývoj v zamestnanosti v roku 2025, konsolidačné opatrenia verejných financií, avizovaný prepád ekonomiky v dôsledku energetickej krízy a v neposlednej miere zvýšenie DPH vytvára možný rizikový predpoklad – riziko nenaplnenia plánovanej príjmovej položky.

Ostatné príjmy z miestnych daní sú naplánované vo výške 62 020,00€ a plánované nedaňové príjmy 13 190,00€ sú rozpočtované podľa návrhu platieb miestnych sadzieb VZN v obci na rok 2025 a podľa uzatvorených nájomných zmlúv z prenajatého majetku vo vlastníctve obce. Miera daňovej disciplíny je nastavená podľa porovnateľných reálne dosiahnutých daňových príjmov v roku 2024.

Výška transferov zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy je plánovaná vo výške 65 435,00€ z toho transfer zo ŠR na materskú školu je vo výške 61 000,00€.

Rozpočet je otvorený dokument, ktorý v priebehu rozpočtového roku je možné na základe vývoja a tvorby verejných zdrojov zákonným spôsobom aktualizovať. V návrhu rozpočtu sú zapracované transfery skutočne potrebné zdroje na prenesený výkon štátnej správy a transfery na vzdelávanie, ktoré je zabezpečené z dvoch zdrojov. Financovanie originálnych kompetencií sa zabezpečuje transferom z rozpočtu obce a financovanie prenesených kompetencií transferom zo štátneho rozpočtu. Transfer prostriedkov na materskú školu bude potrebné upraviť v I. polroku 2025 na základe schváleného rozpisu pre jednotlivé obce SR. Vydaného Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže na rok 2025.

Výdavková časť – celkové výdavky „návrhu rozpočtu“ obce na rok 2025 vo výške 395 406,00€.

Rozpočet na roky 2026 a 2027 nie je v zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov zmenou neskorších predpisov záväzný.

Bežné výdavky obce rozpočtované vo výške 343 624,00€ sú naplánované na zabezpečenie základných samosprávnych kompetencií v oblasti výkonu miestnej verejnej správy podľa zákona SNR č. 369/1990 Zb. O obecnom zriadení a to menovite na všeobecné verejné služby, správa obce, požiarna ochrana, ochrana životného prostredia, vývoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu, údržba verejnej zelene, verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu, údržba miestnych komunikácií, šport, kultúra, výdavky na školství pre MŠ, V ďalšom na sociálne zabezpečenie, propagáciu obce, prevádzku a údržbu budov v správe obce, splácanie

úrokov z úverov obce, údržba cintorína a domu smútku. Vo výdvkovej sú zahrnuté aj náklady na prevádzku priestorov pre spoločenské organizácie a dotácie z rozpoču obce vo verejnom záujme, ktoré obecposkytuje zo svojho rozpoču - JDS.

Kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, schodok kapitálového rozpoču je možné kryť:

- prebytkom bežného rozpoču v príslušnom rozpočtovom roku;
- zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov;
- prostriedkami rezervního fondu;
- mávratnými zdrojmi financovania.

Použitie prostriedkov rezervního fondu na kapitálové výdavky musí byť schválené uznesením obecného zastupiteľstva.

Rekapitulácia plánu rozpoču príjmov a výdavkov v roku 2025 a výhľad na roky 2026 a 2027

Rekapitulácia príjmov	2025	2026	2027
Bežné príjmy	343 624,00	377 267,00	388 632,00
Kapitálové príjmy	19 782,00	19 782,00	19 782,00
Finančné operácie	32 000,00	32 000,00	32 000,00
Príjmy celkom	395 406,00	429 049,00	440 414,00

Rekapitulácia výdavkov	2025	2026	2027
Bežné výdavky	343 624,00	377 267,00	388 632,00
Kapitálové výdavky	38 782,00	38 782,00	38 782,00
Finančné operácie	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Výdavky celkom	395 406,00	429 049,00	440 414,00

Rozdiel:	0,00	0,00	0,00
-----------------	------	------	------

Rizikové faktory ovplyvňujúce príjmovú a výdavkovú časť rozpoču, očakávané v roku 2025 tvoria:

- znížený príjem daní z príjmov fyzických osôb v celoštátnom meradle spôsobený dopadom konsolidačných opatrení, celosvetovej hospodárskej krízy a následkov energetickej krízy, spôsobený zvýšením miery nezamestnanosti, znížením produkcie výroby a odbytu produkcie veľkých zamestnávateľských spoločností;

- znížením príjmu podielových daní z dôvodu ich použitia takzvaných sociálnych balíčkov návrhu opatrení MF;
- zvýšenie nákladov na prevádzku budov a zariadení z dôvodu nárastu cien energií a zvýšenia DPH v roku 2025;
- možnosť nestabilného financovania školstva v originálnych kompetenciách;
- zvýšenie nákladov financovania poskytnutých sociálnych služieb a zdravotníctva vyplývajúceho zo súčasného stavu a situácie;
- dopad súčasnej celosvetovej politickej, hospodárskej a ekonomickej krízy na vývoj tvorby verejných prostriedkov;
- nestabilný kurz euro;
- dôsledky negatívneho dopadu klimatických zmien, možný výskyt lokálnych živelných kalamít a pohrôm, povodeň, prírodné katastrofy a pod.;
- vznik novej energetickej krízy v dodávke energetických médií (plyn, elektrická energia) a jej dopad na verejné financie, najmä na prevádzku škôl a ostatných zariadení financovaných z rozpočtu obce;
- dopad nových právnych noriem a predpisov (zákon o mimoriadnych opatreniach na riešenie problémov, súvisiacich s migráciou obyvateľstva, zákon o minimálnej mzde, novela daňového a odvodového systému, zákony o sociálnej pomoci, novela zákonníka práce, a popr. ďalšie).

Obec môže podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, rozpočtové prostriedky použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte schválené. Podľa §14 ods. 2 zákona môže prostredníctvom svojho orgánu (starostu obce) vykonávať zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami, ktorými sú:

- presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky;
- povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov.

Návrh zostaveného rozpočtu na rok 2025 je rozpočet tvorený v dobe konsolidačných opatrení, vysokých cien energií, pohonných hmôt a s bol zverejnený zákonným spôsobom §16 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z. z. zákonom stanovenej lehote zverejnený na úradnej tabuli obce Veľké Držkovce a na webovej stránke Obecného úradu.

Úverová a splátková zat'áženosť obce

Pri používaní návratných zdrojov financovania obec postupuje podľa § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Obec môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť rozpočtu v nasledujúcich rokoch. Návratné zdroje financovania môžu byť použité len na úhradu kapitálových výdavkov.

V súlade s § 17 ods. 15 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy hlavný kontrolór sleduje počas rozpočtového roka stav a vývoj dlhu obce.

Obec môže v súlade s § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

a) celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a

b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku

25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obce z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Čerpanie úverov:

- Dlhodobý úver – vyčerpaný vo výške 70 000,-€ / zostatok 0,00€ /
- Dlhodobý Municipálny úver – univerzál – vo výške 70 000,-€ / zostatok 32 000,-€/

Splácanie úverov ročne - 2025:

- Splátky úrokov z úverov – 4 000,-€
- Splátky úverov – 13 000,-€

C / Záverečné stanovisko

1. „Návrh rozpočtu“ bežných a kapitálových príjmov a výdavkov na rok 2025 zodpovedá príslušným predpisom, je zostavený podľa predpísanej rozpočtovej klasifikácie a spĺňa predpísanú štruktúru.
2. „Návrh rozpočtu bežných príjmov a výdavkov je spracovaný pre obdobie 2026 a 2027.
3. „Návrh rozpočtu“ bol zverejnený na pripomienkovanie zákonom stanoveným spôsobom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odporúčam obecnému zastupiteľstvu:

- **predložený návrh viacročného rozpočtu na roky 2026 – 2027 zobrať na vedomie**
- **návrh rozpočtu obce na rok 2025 schváliť.**

Vo Veľkých Držkovciach, dňa 06. 12. 2024

Ing. Dagmar Brigantová
hlavný kontrolór obce